

חינוך בפרשה - סוכות

בכל פרטיה ודקדוקיה

חג הסוכות על מכלול מצוותיו הוא ההדור שבמועדים. השמחה באה מאליה ב'זמן שמחתנו'. נפשותינו מצוחצחות אחרי ימי ההיטהרות, עמוסות קבלות טובות הממתינות למימוש. מיום כיפור 'הלבן והצחור' צולחים אל ימי הסוכות 'הירוקים והצבעוניים'. סוכה מעוטרת, ד' מינים נאותים, ושמחת בית השואבה - זכר לשאיבת המים בששון וריבוי האור, ועד יום השיא - שמחת תורה! וגילו ברעדה! והיית אך שמח! רק שמחה!

הילדים מאד מחוברים לחג הסוכות, זה חג 'חוויתי'. קל להם ליטול חלק פעיל בחג, כי רבים ממנהגי היום טובים אותם. לנו, כהורים ומחנכים, יש הזדמנות מיוחדת לחנכם ש'הכל מִכֵּן - גם אם לא הכל מובן'. ענייני החג נשגבים ומופשטים משכלנו. דווקא הביצוע - קל יחסית, נוח לקיים מצוות היום, למרות טעמים ועניינים העמוקים. חובה להקפיד על דיוק ב'מפרט הטכני' של המצות. מקיימים בדייקנות - מבלי להבין הכל.

האדמו"ר הק' רבי שלמה מבאבוב ז"ע, שבעצמו איבד במלחמה את אביו ואחיו, אשתו וילדיו, היה שליח ממרום להעמיד ולהרגיע 'עם שרידי חרב', והיה ממחדשי נזר החסידות באמריקה. ברגישות ואהבה קיבץ שבורי לב, והצית מחדש ניצוץ יהודי שכמעט וקפא בלב הפליטים.

בחזו"מ סוכות עלה האדמו"ר לביקור מועד אצל אחד ממקורביו. הסוכה נאה ורחבת ידיים, מאובזרת כראוי, הרגישו 'תשבו - כעין תדורו'. על הקיר, סמוך למקום מושב בעל הבית תלה טלפון (לפני עידן האלחוט והסלולר...). הרבי פתח בשיחה מאלפת, וכאמצעי המחשה נטל לידי הטלפון. וכה אמר לנאספים "הנה מכשיר פלא! אני יושב כאן, בסוכה בניו-יורק ומחייג סידרת ספרות. תחילה אחייג מספר כדי לקבל קו בינלאומי. אמשיך לחייג '972', זו ה'קידומת' של ארץ ישראל. ואז הסיפרה '3' - להגיע לגוש דן, ואסיים במספר טלפון בבית בתי וחתני. 'סדרת הספרות' מחברת ביני, בברוקלין, לבין ילדי המתגוררים בבתי ים! למרות המרחק העצום, אלפי קילומטר ואוקיינוס המפריד, אנחנו יכולים לשוחח! אבל, אם לא אחייג במדויק, אם אחליף אפילו ספרה בודדת, אחטיא את המטרה! שיחתי עלולה להגיע למזרח הרחוק או להרי החושך...

"כך הדבר בדיוק בקיום המצוות", המשיך הרבי הק' בדבריו המתוקים, "המצוות מקשרות אותנו לאבינו שבשמים. כל מצוה מגעת לשורשה העליון. עלינו להקיש את הקוד המדויק. הנה, סדר נענועי הלולב אינו אקראי. יש בו תכנית! מספר ההדסים והערבות, כמו צופן סודי. הדפנות, הסכך, מידות הסוכה ודיניה הרבים, סדר האושפזין, כל תפילה ו'יהי רצון', שמחת בית השואבה, 15 שיר המעלות, סדר הושענא רבה הקפותיו ותחינותיו, מספר החבטות... ויום שמיני עצרת שמחת תורה, סדר הריקודים, תפילת גשם, קריאת 'חתן תורה' ו'בראשית', הכל בתכנית מדויקת. לא כל אחד מבין סודות הסדר, אך יש לדעת שיש סדר! בסטייה מן המנהג ומן 'התכנית' עלולים לאבד את יעד המצוה! רק כאשר מיישמים בדייקנות - מגיעות מצוותינו 'ליעד', ולא חלילה...".

מסר חשוב מאוד! נסביר ונחנך בנינו ותלמידיו לדיוק בקיום המצוות, בסוכות ובכל השנה. למה נוטלים ידיים בדיוק כך? למה קושרים כך את הציציות ואת התפילין בדיוק כך? מהי סדר התפילה? הכל מִכֵּן! נקיים כל מצווה לפרטיה ודקדוקיה, כדי ליצור תקשורת תקינה עם אבינו שבשמים. אפשר לספר לילדים על ילדה שִׁאֲפָתָה עוגה ו'רק' החליפה בין 'כוס' סוכר לבין 'כפית' מלח... וכן לספר על אב שראה כי בנו 'מעגל פינות' במצוות [כמובן, ממה שנדרש לילד לפי גילו והבנתו] ואביו העמיד פנים שבחזו"מ תטייל כל המשפחה ורק ילד זה יישאר, שהרי 'לא נורא' להחסיר 'רק אחד'... חינוך לא בכוח רק במוח! להסביר יפה ולקרב להבנת הילדים!

התורה מְצַוָּה באספכם את תבואת הארץ - תחוגו את חג ה', בכוח קיום המצוות לקדש אף את הגשמיות, החומריות, ולעשותם לרוחניות. נזכה לאסוף את קדושת חג האסיף ולשמרה לימי החורף הארוכים. נזכה כולנו יחד, כל ה'מינים' אגודים יחד, מחובקים לליבנו, ונזכה בקרוב להיכנס יחד לסוכת עורו של לוויתן.

בברכת שמחת הרגל!

יחיאל מיכל מונדרוביץ'

I23ymm@gmail.com להארות והזמנות הרצאות